Nr 55. Kraków, Wtorek 4 Lutego 1908. Rok XXVII.

„Nowa Reforma" wychodzi dwa razy dziennie.
Numer poranny wychodzi codziennie prócz poniedziałków i dni poświątecznych. Numer popołudniowy codziennie prócz niedziel i świąt.

Prenumerata wynosi:

	rocznie:	półrocznie:	kwartalnie:	miesięcznie:
W Krakowie	24 koron	12 koron	6 koron	2 korony
W Austro-Węgrzech:				
z jednorazową przesyłką pocztową	32 „	16 „	8 „	2 „ 70 hal.
z dwurazową „ „	38 „	19 „	9 „ 50 h.	3 „ 20 „
W państwie niemieckiem	36 „	18 „	9 „	3 „
W innych państwach	48 „	24 „	12 „	4 „

Prenumeratę i ogłoszenia (inseraty) uprasza się nadsyłać wprost do ADMINISTRACYI „NOWEJ REFORMY" w Krakowie.
Biuro Redakcyi i Administracyi: KRAKÓW, ULICA JAGIELLOŃSKA 10. — Telefon Nr. 41.
Rękopisów nadsyłanych Redakcya nie zwraca.
We Lwowie sprzedaż numerów po 6 halerzy: w Biurze dzienników A. OLSZEWSKIEGO, ulica Kilińskiego 2 i w Biurze PLONA ulica Karola Ludwika 9.

Cena numeru 4 hal., z przesyłką pocztową 6 hal.

NOWA REFORMA

NUMER PORANNY

Prenumeratę przyjmują:
ZAMIEJSCOWĄ: Administracya „Nowej Reformy" i wszystkie urzędy pocztowe; MIEJSCOWĄ: Administracya „Nowej Reformy". — Główna trafika w Rynku. — Agencya J. Hopcasa i A. Salomonowej, ul. Sławkowska 2. — Handel St. Karlińskiego, Sukiennice. — Handel Kretschmera, ul. Szewska. — Handel J. Ekiera, ul. Karmelicka 18.
ZAMIEJSCOWĄ PRENUMERATĘ I OGŁOSZENIA (inseraty) przyjmują: We LWOWIE Biura dzienników: Ludwik Pleha, ul. Karola Ludwika 11. — S. Sokołowski, Pasaż Hausmana 9. — W PRZEMYŚLU Beszeles. — W JAROSŁAWIU A. Amster. — W WIEDNIU Hermann Goldschmied (sprzedaż pojedynczych numerów), Wollzeile 6. — M. Dukes Nachf., Haasenstein & Vogler (także w Hamburgu, Frankfurcie n. M., Berlinie, Lipsku, Bazylei i Wrocławiu) — A. Oppelik. — R. Mosse (także w Berlinie, Hamburgu, Monachium i Norymberdze). — H. Schalek (Wollzeile). — W PARYŻU Société Mutuelle de Publicité A. Lorette, directeur Rue Caumartin 14.
OGŁOSZENIA (inseraty) przyjmuje Administracya „Nowej Reformy" za opłatą od miejsca wiersza drobnem pismem (petit) za pierwszy raz 20 h., za każdy następny raz po 10 h. — NADESŁANE po 60 h. od wiersza za każdy raz.
GŁOSY PUBLICZNE po 2 Kor. od wiersza. Układ tabelaryczny cyfrowy, skomplikowany pierwszy raz 40 hal., następny po 10 hal. od wiersza.
ZAŁĄCZNIKI do „Nowej Reformy" (prospekty, cyrkularze, ogłoszenia i t. p.) przyjmuje się za cenę 2 K. od 100 egz. dla zamiejscowych, a 1 K. od 100 egz. dla miejscowych prenumeratorów

Najważniejsze wiadomości, podane w dzisiejszym numerze „N. Reformy".

Interwencya Anglii w Portugalii. — Starcie z wojskiem w Lizbonie. — Wywiezienie dwóch pułków portugalskich. — Widmo rewolucyi w Oporto. — Odezwa republikanów. — Cenzura w Petersburgu. — Zniżenie stopy procentowej przez bank austro-węgierski.

Królobójstwo w Lizbonie.

(Tel. „N. Reformy" z 4 lutego.)

Interwencya Anglii.

Wiedeń. „W. Allgem. Zeitung", mająca zwykle doskonałe informacye z kół dyplomatycznych, donosi, iż **Anglia postanowiła interweniować w Portugalii.** Za jej wpływem usunięty został Franco z prezydentury ministrów, albowiem Anglia oświadczyła, że w razie pozostania Franki na stanowisku, nie przyjmuje gwarancyi za utrzymanie obecnej dynastyi w Portugalii. Król Edward przyrzekł po usunięciu Franki użyć całego swego wpływu dla utrzymania dynastyi. Zamierza on także ożenić króla Manuela z księżniczką angielską. Skutkiem rychłej interwencyi Anglii, przesilenie będzie prawdopodobnie zażegnanem. **Mocarstwa zgadzają się na interwencyę Anglii.** Jak słychać, w sprawie interwencyi angielskiej odbyła się wczoraj bardzo żywa wymiana depesz między Londynem, Paryżem i Madrytem. O interwencyi tej zostały zawiadomione oficyalnie w ciągu dnia wczorajszego wszystkie rządy europejskie. — Król Edward nie zgadzał się na ostatnie rządy w Portugalii i z tego powodu panowały naprężone stosunki między nim a królem Carlosem.

Londyn. Jak donosi Biuro Reutera, celem uniknięcia nieporozumień, wydano rozkaz, aby tylko jeden okręt wojenny eskadry, znajdującej się obecnie w Vigo, wraz z jednym krążownikiem wyruszyły do Lizbony.

Król Manuel II.

Lizbona. Przy otwarciu posiedzenia Rady stanu powiedział król, głęboko wzruszony: „Ponieważ w polityce jestem jeszcze niedoświadczonym, zupełnie oddaję się w wasze ręce, licząc na wasz patryotyzm i na waszą mądrość".

Paryż. „Matin" donosi, że król Manuel II w ciągu dnia wczorajszego zmienić musiał pierwszą swą decyzyę, wyrażoną w manifeście, — a mianowicie pod naporem wydarzeń musiał usunąć Frankę i zająć się utworzeniem nowego gabinetu, na którego czele stanął Fereira.

Nowy gabinet.

Lizbona. Admirał Fereira de Amaral, obecnie zarządca arsenału marynarki, dziś przedsięweźmie kroki celem utworzenia nowego gabinetu.

Lizbona. Feriera liczy lat 60 i był długie lata oficerem i gubernatorem portugalskich kolonii w Afryce. Utworzy on gabinet z przedstawicieli wszystkich stronnictw monarchistycznych t. zw. gabinet koncentracyjny. Wywołuje zdziwienie, że Ferrera, który sam jest znanym z opozycyjnego wystąpienia przeciw France, powołał do gabinetu jednego z przywódców najskrajniejszej opozycyi Alpoina, którego Franke przed niedawnym czasem kazał był aresztować.

Zebranie kortezów.

Lizbona. Termin zebrania się Kortezów jeszcze nie został ustanowiony. Deputowani rozwiązanej Izby zbiorą się i będą obradowali aż do ukończenia nowych wyborów.

Franco.

Paryż. Prywatna depesza z Lizbony twierdzi, że Franco jeszcze dziś opuści Portugalię.

Lizbona. Jak słychać, królowa Amalia wezwała do siebie Frankę i prosiła go, aby w interesie kraju zrobił ofiarę i ustąpił. Franko dał się nakłonić i wniósł natychmiast dymisyę.

Paryż. Bawiący tu na wygnaniu przywódca republikański Lima oświadczył, że czyn, popełniony w Lizbonie, był wykonaniem prawa wojennego ludu, gnębionego przez Franka, który używał najstraszniejszych środków dla stłumienia wszelkiej wolności w kraju, podwyższał płace oficerów, uwalniał urzędników od podatków, mianował na wysokie stanowiska kilku swoich przyjaciół z arystokracyi i wogóle roztrwonił w ciągu jednego roku na cele korupcyi 100 milionów. Nie można się więc dziwić, że oburzenie przeciw France było powszechnem i że znaleźli się szaleńcy, którzy spełnili straszny czyn.

Stanowisko pretendenta.

Paryż. „Patrie" donosi z Lizbony, że energiczna agitacya pretendenta do tronu portugalskiego, Don Miguela de Braganza, budzi tam większe obawy, niż agitacya republikańska.

Wiedeń. „Zeit" zwróciła się telegraficznie do Via Regio o wyjaśnienie, jakie stanowisko wobec królobójstwa w Lizbonie zajmuje pretendent Don Miguel Braganza. Dziennik otrzymał następującą odpowiedź:

„Ks. Braganza wyczytawszy w gazetach straszną wiadomość, był głęboko wzruszony i wyraził oburzenie z powodu tego czynu. O przyczynach i konsekwencyach tego czynu na razie trudno wydać sąd. Ks. Braganza wyraził dalej nadzieję, że sprawcy nieszczęścia przynajmniej oszczędzą ubolewania godną wdowę i jej syna, ku których obronie połączą się wszystkie uczciwe żywioły".

Republikanie.

Lizbona. Partya republikańska wydała odezwę, w której zrzuca z siebie wszelką odpowiedzialność za zamach.

Lizbona. Z prowincyi donoszą, że w kilku miastach odbyły się zgromadzenia republikańskie, na których wzywano do powstania. Policya szybko stłumiła rozruchy.

Madryt. Przywódca republikanów w Hiszpanii Palmeron oświadczył, iż być może, że ruch w Portugalii zostanie obecnie przemocą stłumiony, jednakże spokój będzie tylko pozornym. Ruch republikański jest w Portugalii bardzo silnie rozwinięty i w najkrótszym czasie ponownie odżyje.

Berlin. Poseł portugalski w Berlinie oświadczył wobec dziennikarzy, iż jego zdaniem teraz nie przyjdzie jeszcze do rewolucyi i że umysły się uspokoją.

Armia a republikanie.

Berlin. „Loc. Anzeiger" donosi z Lizbony, że dwa pułki portugalskie, podejrzane o porozumiewanie się z republikanami, wsadzono wczoraj na okręty i wysłano w nieznanym kierunku.

Lizbona. W niedzielę wieczorem **w rozmaitych punktach miasta słyszano ogień karabinowy.** Jak słychać, uzbrojeni ludzie usiłowali nakłonić do buntu żołnierzy dwóch kompanij piechoty, zostali jednakże przez wojsko strzałami odparci.

Lizbona. W nocy z 1 na 2 bm w zachodniej części miasta, gdzie znajdują się koszary artyleryi i piechoty słyszano **bardzo żywy ogień karabinowy.**

Sprawcy.

Paryż. Aresztowany sprawca zamachu Vuica, który był dawniej żołnierzem w wojsku portugalskiem, przesłuchiwany na policyi, oświadczył z szyderczym uśmiechem na ustach „Działałem, jak przystało na szczerego stronnika króla, gdyż naśladowałem jego najlepszą właściwość, t. j. celowałem dobrze".

Lizbona. Królobójcy nie będą ukarani śmiercią, gdyż kara śmierci jest w Portugalii od 30 lat zniesioną.

Lizbona. Większa część osób aresztowanych pod zarzutem udziału w królobójstwie, zaprzecza jakoby stała w jakiejkolwiek łączności ze sprawcami.

Szczegóły zamachu.

Lizbona. Jeden ze sprawców zamachu, dla odwrócenia od siebie uwagi policyi, przywdział biały płaszcz, używany w stroju narodowym hiszpańskim, i z pod tego płaszcza w chwili krytycznej dobył karabin.

Lizbona. Woźnica, który wiózł królewską rodzinę w chwili zamachu, znikł gdzieś. Na wezwanie oficerów ruszył on z miejsca zamachu wyciągniętym kłusem przed arsenał. Tu go ostatni raz widziano. Przypuszczają, że był on w porozumieniu ze sprawcami.

Londyn. „Daily Telegraph" donosi z Lizbony, że policya i straż przyboczna króla w zamieszaniu po spełnieniu zamachu zastrzeliły 12 osób.

Lizbona. Zachowanie się królowej Amalii podczas zamachu wywołuje powszechny podziw. Gdy król trafiony strzałami broczył krwią, królowa starała się przyjść mu z pomocą, a następnie objąwszy ramionami syna, następcę tronu, chciała go w ten sposób zasłonić przed kulami morderców; nie powiodło się jej to, gdyż następca tronu, trafiony w serce, zmarł w jej objęciach. Obecnie okazuje się, że królowa, zasłaniając sobą następcę tronu, odniosła lekką ranę w plecy.

Po zamachu.

Lizbona. Królowa Amalia i Marya Pia przebywają bez przerwy przy zwłokach, które dziś zostaną publicznie wystawione. Gmach, w którym zwłoki będą wystawione, zostanie przemieniony w kaplicę. Dygnitarze dworscy i oficerowie sztabu królewskiego trzymać będą straż przy zwłokach. Zwłoki króla są ubrane w mundur generalissimusa, a następcy tronu w uniform kapitana. Trumny mają szklane przykrywy. Wszyscy lekarze dworscy brali udział w balsamowaniu zwłok.

Pogrzeb odbędzie się w sobotę. Na pogrzeb, jak sądzą, przybędzie ks. Walii, infant Carlos burboński i ks. Aosta, oraz nazwyczajna misya francuska i kilka deputacyj pułków, których właścicielem był król. W gmachu, gdzie spoczywają zwłoki, celebrowano kilka mszy św. w obecności rodziny królewskiej.

Madryt. „Imperial" donosi z Lizbony: Królowa Marya Pia przybyła do arsenału, gdy lekarze oczyścili z krwi zwłoki króla i następcy tronu. Królowa łkając objęła zwłoki syna i z wielkim tylko trudem zdołano ją odciągnąć od zwłok. Później popadła w omdlenie.

Lizbona. Podczas sekcyi zwłok króla Karola, znaleziono kulę w gardle.

Lizbona. Na wiadomość o zamachu poseł francuski udał się do pałacu królewskiego, gdzie wkrótce też przybyli posłowie Anglii i Włoch. Infant Manuel, który konferował z królową Amalią i prezydentem gabinetu Franco w sprawie potrzebnych zarządzeń, zjawił się wkrótce, aby podziękować posłom za współczucie. Infant był głęboko wzruszony.

Madryt. Z Lizbony donoszą, że ustało tam wszelkie życie. Teatry, restauracye i kawiarnie zamknięte. W ulicach miasta krążą oddziały wojsk i gwardyi miejskiej. Policya nie dopuszcza do rozmowy choćby dwóch osób na ulicy. U zwolenników pretendenta Don Miguela Braganzy odbywają się ciągłe rewizye. Aresztowania nie ustają.

Lizbona. Miasto przybiera powoli normalny wygląd. Publiczne gmachy i pałac królewski są strzeżone przez wojsko i gwardę municypalną. Pisma zawieszone przez Frankę, dotąd jeszcze nie wychodzą. Inne dzienniki wstrzymują się od wszelkich uwag co do zamachu i sytuacyi politycznej i ograniczają się tylko do potępienia zamachu.

Lizbona. Wszystkie dzienniki opozycyjne zostały wczoraj skonfiskowane. Ponieważ konstytucya jest zawieszoną, nie wolno odbywać zgromadzeń.

Monachium. Nadzwyczajne wydanie „Münch. Neueste Nachrichten" donosi z Lizbony, że policya zamknęła generalny komitet związków robotniczych, jak również wszystkie lokale stronnictw politycznych i obsadziła je wojskiem.

San Sebastian. Słychać, że w Lizbonie w niedzielę odbywały się **stracenia na podstawie wyroków sądów doraźnych.**

Lizbona. Mimo rozległych środków ostrożności, przedsięwziętych na dworcach kolejowych, zdołało wielu przywódców republikańskich uciec do Francyi i Hiszpanii.

San Sebastian. Z Oporto, gdzie **każdej chwili grozi wybuch rewolucyi, przybywają** liczni podróżni do Hiszpanii.

Stanowisko Hiszpanii.

Madryt. Wszyscy podróżni, przybywający z Portugali, podlegają na granicy ścisłej rewizyi. Jak dzienniki donoszą, pociągi z Portugalii przybyły wczoraj bez podróżnych i bez pakunków. Gwardya obywatelska obsadziła stacyę graniczną Walencya.

Madryt. Hiszpańscy gubernatorowie na granicy portugalskiej otrzymali rozkaz ścisłego strzeżenia granic i niewpuszczania portugalskich agitatorów do Hiszpanii.

San Sebastian. Rząd hiszpański poczynił zarządzenia dla strzeżenia granicy. Wszyscy przybywający z Portugalii podróżni muszą udowodnić swą identyczność. Policya portowa, jakoteż i na granicy francuskiej, ma stwierdzać, czy podróżni znowu opuścili Hiszpanię.

Kondolencye.

Budapeszt. Na wczorajszem posiedzeniu Sejmu węgierskiego prezydent zamierzał wyrazić ubolewanie i współczucie z powodu zabójstwa króla portugalskiego. Kiedy jednak dowiedziano się o tem, kilku posłów prosiło prezydenta, aby odstąpił od swego zamiaru, ponieważ posłowie musieliby zaprotestować przeciw temu, aby Sejm wyrażał ubolewanie z powodu śmierci króla, który zamordowany został za to, że złamał konstytucyę.

Berlin. W parlamencie niemieckim przed przejściem po porządku dziennego prezydent wyraził głębokie oburzenie i współczucie Izby z powodu strasznej zbrodni w Lizbonie. Przed wyrażeniem kondolencyi socyaliści opuścili salę.

Berlin. W Sejmie pruskim prezydent otrzymał upoważnienie do wyrażenia poselstwu portugalskiemu współczucia Sejmu z powodu królobójstwa w Portugalii.

Paryż. W Izbie deputowanych na początku posiedzenia zabrał głos minister spraw zagr. Pichon i podniósł, że Izba już wie o tragicznym zamachu, którego ofiarą padł król i następca tronu zaprzyjaźnionego z Francyą narodu. Morderstwo to nie może u żadnego Francuza znaleść usprawiedliwienia.

Dep. Sembart (soc.) woła: „Zostało sprowokowane przez dyktaturę". (Oklaski na lewicy; szmer na innych ławach).

Pichon: Honor parlamentu wymaga oświadczenia, że jesteśmy zgodni w potępieniu tego morderstwa. (Ponowne oklaski).

Dep. Sembat żąda głosu, prezydent Brisson odmawia.

Pichon kończy zawiadomieniem, że rząd wyraził współczucie królowej i rodzinie królewskiej i oświadcza, że jest pewny, iż dał też wyraz uczucia Izby. (Żywe oklaski; protesty na skrajnej lewicy).

Prez. Brisson odmawia ponownie udzielenia głosu dep. Sembatowi i wśród żywych oklasków oświadcza, iż znaczna większość Izby przyłącza się do wywodów min. Pichona.

Skrajna lewica przez czas jakiś jeszcze protestowała, poczem Izba przystąpiła do porządku dziennego.

Bukareszt. W Izbie deputowanych i senacie prezydenci zawiadomili o królobójstwie w Portugalii i wyrazili współczucie Izb, do którego przyłączył się także rząd.

Petersburg. Car Mikołaj wystosował do królowej Amalii, króla i ks. Oporto następujące telegramy:

1) Głęboko wzruszony strasznem nieszczęściem, które w tak okropny sposób dotknęło serce W. król. Mości jako matki i żony, prosimy cesarzowa i ja przyjąć wyrazy najgorętszego współczucia i szczerego zapewnienia, że bierzemy serdeczny udział w jej bolu

2) Przesyłam W. król. Mości z głębokiego serca wyrazy najgorętszego współczucia w tej strasznej chwili, która dotknęła W. król. Mość, jakoteż zapewnienia szczerego udziału w boleści W. król. Mości, rodziny i kraju.

3) Cesarzowa i ja wyrażamy najgorętsze współczucie W. król. Wysokości z powodu nieszczęścia, które w tak straszny sposób dotknęło rodzinę królewską.

Cenzura w Petersburgu.

Petersburg. — Wszystkie nadzwyczajne wydania dzienników z wiadomością o zamordowaniu króla i następcy tronu Portugalii zostały skonfiskowane.

Budapeszt. Wiadomość o zamordowaniu króla i następcy tronu Portugalii nadeszła tu dopiero w niedzielę w południe. Na prośbę Tow. dziennikarzy minister handlu zniósł odpoczynek niedzielny i pozwolił wydać nadzwyczajne wydania dzienników.

Berlin. Wiadomość o zamordowaniu króla portugalskiego przyszła tu dopiero w niedzielę o godz. 7 rano, ponieważ urzędy telegraficzne w Portugalii nie wysyłały onegdaj żadnych depesz.

Komisya wojskowa delegacyi austr.

(Tel. „N. Reformy" z d. 4 lutego.)

Wiedeń. Komisya wojskowa delegacyi austr. zabrała się wczoraj po południu na naradę. Na porządku dziennym stoi ordynaryum wojskowe. Na wniosek pos. Kozłowskiego uchwalono wybrać komitet złożony z 7 członków dla sprawy dostaw wojskowych.

Minister wojny Schönaich zabrawszy głos, tłomaczył przekroczenia w budżecie wojskowym, jakie od kilku lat się powtarzają i wskazywał na konieczność rewizyi dotychczasowego sposobu preliminowania. Przyczyna przekroczeń leży w nieprzewidywaniu zwyżek cen, w nieprzewidzianych wypadkach z powodu klęsk elementarnych itp. Dla sanacyi budżetów lat poprzednich byłaby potrzebna suma 9 milionów koron, jednakże do budżetu na b. r. wstawiono na ten cel tylko 700.000 koron. Następnie omawiał poszczególne pozycye budżetu wojskowego i wyraził nadzieję, że kwestya podwyższenia płac oficerskich jeszcze w ciągu sesyi delegacyjnej zostanie wyjaśnioną. Podziękował wreszcie za życzliwość objawioną oficerom i armii.

Sprawozdawca ordynaryum wojskowego dr Kozłowski przypomina żądania komisyi budżetowej delegacyi z roku ubiegłego w sprawie możliwego ograniczenia w wydatkach wojskowych i konstatuje, że tym razem żądane sumy ordynaryum i extraordynaryum wojskowego są o dwa i pół miliona koron niższe, aniżeli w roku ubiegłym. — Następnie omawia pozycye budżetu i wyraża nadzieję, że po wyczerpaniu kredytu dla uzbrojenia artyleryi, nastąpi pauza w nadzwyczajnych kredytach. Nadzieje, przywiązywane do konferencyi pokojowej w Hadze co do redukcyi wydatków wojskowych, okazały się złudnemi. Wydatki na armię i maryuarkę od czasu zwołania pierwszej konferencyi pokojowej, t. j. od r. 1900, wzrosły u ośmiu mocarstw o 2490 milionów koron.

Mowca omawia doświadczenia wojny południowo-afrykańskiej i rosyjsko-japońskiej i podnosi, że panujący w armii duch wiele więcej może zdziałać, aniżeli formalna musztra. W razie wojny również wiele decyduje oryentacya w danym kraju i znajomość stosunków; jestto o wiele ważniejsze, aniżeli marsze paradne. — Omawia dalej reformę sztabu generalnego i szkoły wojennej i wyraża ubolewanie, że z postępem techniki wojennej, wprowadzonej w armii, nie idzie w parze także reforma ustawodawstwa wojskowego, która w znacznej mierze jest przestarzałą. Mowca domaga się przedłożenia nowej ustawy wojskowej i zaprowadzenia dwuletniej służby wojskowej. Oświadcza się za rozszerzeniem jednorocznej służby na słuchaczów szkół rolniczych i średnich szkół fachowych, za uwolnieniem od służby wojskowej tych, których bracia wyemigrowali lub znikli, a którzy dziś są jedyną podporą rodziny.

Żali się, że z powodu spiesznego badania, czy też z powodu zarządzenia przewodniczącego komisyi aseterunkowej, mimo sprzeciwienia się lekarza, asenterujo się często chorych. Mowca przytacza wypadki, w których ludzie podczas służby nabawili się trwałych chorób. Żąda odszkodowania rodzin za wypadki śmierci, które należy sprowadzić na nieodpowiedne asenterowanie. Domaga się wydawania rządowych wykazów nieszczęśliwych wypadków i zasłabnięć przy manewrach, oraz możliwych ułatwień przy manewrach. Omawia następnie sprawę znęcania się nad żołnierzami, urguje uregulowanie prawa zażaleń i doniesień, przedłożenie wojskowej procedury karnej, do której roboty przedwstępne rozpoczęły się jeszcze w roku 1862, żąda przedłożenia ustawy wojskowej karnej i przyspieszenia dotyczących rokowań z Węgrami. Dalej domaga się odszkodowania za ograniczenie własności w miejscach ufortyfikowanych, zwrotu kosztów podróży dla rezerwistów i obrony krajowej, poparcia dla cierpiących nędzę rodzin rezerwistów wojskowych podczas ćwiczeń i wita z zadowoleniem rozporządzenie monarchy co do żądania urlopów podczas żniw.

Omówiwszy zmniejszenie się ilości samobójstw w armii, żąda pielęgnowania uczuć religijnych. Podwyższenie gaż oficerskich, które należy wyłącznie do kompetencyi delegacyi, nie powinno być wciągane w koło zasadniczych reform. — Mowca zastrzega się przeciw temu, aby czysty akt sprawiedliwości stawał się przedmiotem kompensaty dla żądań politycznych. Korzysta ze sposobności, aby korpusowi oficerskiemu wyrazić uznanie za to, ze unikał tak w prasie, jak i w kołach towarzyskich wywierania nacisku na opinię publiczną i parlament, co należy podnieść wobec smutnych przykładów we Włoszech. W końcu podnosi z naciskiem konieczność polepszenia wiktu żołnierzy.

Hr. Latour stawia szereg wniosków, według których na podwyższenie gaż w r. 1908 przeznacza się kredyt 6,660.000 kor. mający być wstawionym w ordynaryum wojskowe; dalej, aby dla polepszenia wiktu i żołdu o 5 h. na dzień i osobę, wstawiono 5 mil. kor. na rok 1909; polepszenie na resztę roku 1908 ma być przeprowadzone za pomocą oszczędności na innych polach. W końcu oświadcza się za polepszeniem płac dłużej służących podoficerów.

Według wniosku del. Latoura płace oficerów miałyby być następujące: Podporucznik 1680, 1800 i 2000 K, porucznik — IV grupy — od 2200 do 2800, kapitan — IV grupy od 3000 do 3600, major 4400 i 4800, podpułkownik 5400 i 6200, pułkownik 7200 i 8800, generał-major 11.400 i 13.000, feldmarszałek-porucznik 14.800 i 16.000, generał-zbrojmistrz 16.800 i 18.000 K. Gażyści bez klasy rangi otrzymają o 240 K. a kadeci o 600 K więcej jak dotąd. W marynarce wojennej gaże mają być analogicznie podwyższone. Lekarze i techniczni urzędnicy marynarki, którzy już pierwej mieli wyższe gaże, otrzymają podwyższenie w podobnym stopniu jak oficerowie.

Del. Klofacz podnosi potrzebę „iunctim" między uregulowaniem gaż oficerów a polepszeniem wiktu żołnierzy. Nadto uregulowanie płac musi być zawisłem od gwarancyi, że w armii żadna narodowość nie będzie upośledzoną. Żąda, aby przy dyslokacyi wojsk na granicy włoskiej nietylko pułki miejscowe i słowiańskie, ale także w odpowiednim stosunku pułki węgierskie brały udział. Wreszcie omawia sprawę dostaw wojskowych i żąda dla rękodzielników 60 prc. udziału, oraz kontraktów na 3 lata.

Po przemowie posła Schraffla i posła Stürgkha, który żądał nowej ustawy wojskowej i dwuletniej służby, przerwano obrady. Następne posiedzenie dziś o godz. 5 po południu.

Do komisyi dla sprawy dostaw wojskowych z Galicyi wszedł del. Dulęba.

Telefoniczne i telegraficzne wiadomości „Nowej Reformy"

z dnia 4 lutego.

Paryż. „Figaro" donosi, że b. szef sztabu generalnego Pendecet, lub b. komendant eskadry morza Śródziemnego admirał Touchard są upatrzeni na następców Bonparda w Petersburgu.

Z banku austro-węgierskiego.

Wiedeń. Rada generalna banku austro-węgierskiego uchwaliła zniżyć z dniem dzisiejszym stopę procentową o ½%.

Sprawa płac oficerskich.

Wiedeń. Komisya wojskowa delegacyi austryackiej po dyskusyi, przeprowadzonej przy udziale ministrów bar. Becka, Schoenaicha i Korytowskiego, uchwaliła ostatecznie na wniosek hr. Latoura podwyższyć gaże oficerów i odnośną sumę wstawić do budżetu tegorocznego, ale do rubryki wydatków nadzwyczajnych

Wiedeń. Partya chrześcijańsko-socyalna postawiła wniosek o podwyższenie żołnierzom żołdu o 5 hal. dziennie, co powiększy budżet o 9 milionów koron rocznie. Partya chrześcijańsko-socyalna stawia „iunctim" pomiędzy podwyższeniem żołdu dla żołnierzy a podwyższeniem gaż oficerskich.

Kronika.

Dziś:

Krakow, wtorek 4 lutego.

Kalendarzyk kościelny: Andrzeja Kors. i Weroniki p.

Kalendarzyk astronomiczny: Wschód słońca o godz. 7 m. 12, zachód o godz. 4 min. 35; długość dnia godzin 9 min. 23.

Teatr miejski w Krakowie: „Chmury".

Odczyt: W Uniwersytecie lud. dra J. Grzybowskiego p. t. „Rozwój form życiowych" o godz. 8 wieczorem.

Walne zgromadzenie Tow. gimnazyum żeńskiego w lokalu własnym (Wolska 13) o godz. 6 wieczorem.

Wieczorek wokalno-muzyczny z zabawą taneczną, staraniem VI. Koła T. S. L. w sali Resursy urzędniczej.

Bal Towarzystwa Bratniej pomocy kelnerów w starym teatrze.

Teatr miejski we Lwowie: „Stara baśń" (występ Al. Bandrowskiego).

Walne zebranie Towarzystwa właścicieli realności odbyło się w niedzielę w sali Rady powiatowej. Wśród licznie zebranych członków i gości był prezydent miasta dr Leo, poseł Staniszew-

ski, obaj wiceprezydenci dr Szarski i Sare, wielu rękodzielników i kupców, oraz kilku delegatów krakowskiego oddziału Towarzystwa prawnej ochrony podatników, z adwokatem dr. Iskrzyckim na czele.

Zebranie zagaił prezes dr Lipowski, konstatując z radością skupianie się właścicieli realności około Towarzystwa, w imię wspólnych interesów.

Następnie sekretarz adw. dr Franciszek Mussil zdał sprawozdanie za rok 1907, względnie za półrocze, gdyż ze względu na wybory do Rady państwa, dokonano wyboru wydziału dopiero w czerwcu zeszłego roku. Sprawozdanie wykazuje, że ilość członków Towarzystwa doszła do liczby 300, jakiej nie było jeszcze od czasu istnienia Towarzystwa. Członkami są także poważne instytucye, jak: Kasa Oszczędności m. Krakowa, Towarzystwo Wzajemnych Ubezpieczeń, Filia Banku hipotecznego i t. d. Członkowie Towarzystwa korzystali wiele z przysługującego im prawa bezpłatnego ogłaszania wynajmu mieszkań oraz z porady prawnej u syndyka. Wreszcie dr Mussil omówił działalność wydziału.

Sprawozdanie to przyjęto oklaskami do wiadomości.

Następnie p. Winiarz, dyrektor Banku hipotecznego, złożył roczne sprawozdanie rachunkowe. Kończy się ono nadwyżką 1236 K 17 h.

Po udzieleniu wydziałowi absolutoryum i po wyborze przez aklamacyę wiceprezesem Towarzystwa p. Winiarza w miejsce rezygnującego p. Niewiarowskiego, prezes p. Lipowski omawiał akcyę w kierunku reformy podatku domowo-czynszowego, prowadzoną wspólnie z centralnym Związkiem w Wiedniu. Uzyskano przyrzeczenie prezydenta ministrów i ministra skarbu, że reforma zostanie dokonaną przez rząd zaraz po uchwaleniu prowizoryum budżetowego. Równocześnie wydział zajmuje się sprawą reformy dodatków podatkowych gminnych i krajowych.

W dyskusyi nad tym referatem p. Majewski wykazywał potrzebę energicznego działania wydziału, a p. Lenert akcentował potrzebę solidarnego działania, zwłaszcza wobec ubolewania godnego rozłamu wśród właścicieli realności.

Następnie na podstawie referatu dra Bobilowicza, uchwalono rozszerzenie działalności Towarzystwa na „Wielki Kraków“, omawiano sprawę ułatwienia kredytu hipotecznego, przyczem pos. dr Staniszewski wskazał na dodatnią w tym kierunku działalność Kasy oszczędności miasta Krakowa.

Wreszcie omówiono nową taryfę kominiarską i wydziałowi przekazano poczynienie w tej mierze odpowiednich kroków.

Konkurs na fasadę. Od prof. St. Żeleńskiego otrzymujemy następujące pismo z prośbą o umieszczenie:

Chcąc do mego domu przy ulicy Brackiej, który rozpocznę budować w roku bieżącym, pozyskać alternatywę projektu fasady, zapraszam niniejszem pp. architektów, w Krakowie zamieszkałych, do konkursu na rysunek fasady w skali 1:100, zastosowanej do planów, t. j. rzutów i przekrojów rzeczonego domu, które już posiadam i których zmienić nie zamyślam. Pp. architekci zechcą się zastosować do zaprojektowanych już osi i otworów fasadowych, jakoteż do wysokości pięter, w mych planach unormowanych. Drobne zmiany w osiach, jakoteż w pomiarach otworów drzwiowych i okiennych, o ile one nie pociągłyby za sobą zmian rzutów, nie są wykluczone. Pragnę wykonać fasadę bogatą, efektowną, renesansową, byle nie banalną i przeładowaną dekoracyami. Życzę sobie zastosowania kolumn, pilastrów, balkonów, loggii i wykuszów. Fasada ma być wykonaną jako „Putzbau“ z użyciem częściowem materyałów trwalszych, jak ciosów, sztucznego kamienia i t. p. Na fasadzie należy umieścić tarczę z herbem „Ciołek“, podpartą w bramie wchodowej dwoma stojącemi ciołkami z ciosu. Kierunek modernistyczny lub secesyjny jest wykluczony.

Urząd sędziów konkursowych przyjęli pp. prof. Józef Pokutyński, radca budown. Jan Zawiejski, architekt cywilny dr Jan Zubrzycki, przyczem zastrzegam sobie w sądzie konkursowym jeden głos dla siebie. W razie równości głosów zastrzegam sobie decyzyę. Przeznaczam na nagrodę 400 kor. dla autora projektu, który sąd konkursowy uzna za najlepszy pomiędzy nadesłanymi projektami. Nagroda ta nie będzie podzieloną i będzie stanowczo wypłaconą autorowi nagrodzonego projektu, przyczem gwarantuję autorowi nagrodzonemu zamówienie wszystkich potrzebnych szczegółów za osobnem wynagrodzeniem. Termin konkursowy naznacza się na dzień 1 marca o godz. 12 w poł. — Projekty, opatrzone imieniem i nazwiskiem autora i jego adresem, należy przesłać do mnie (Kraków, Bracka l. 15). Projekty anonimowe nie zostaną przedłożone sądowi konkursowemu. Rysunek fasady w skali 1:100 ma być wykonanym w jednobarwnej manierze i nie ma być kolorowany. Szkicowe rysunki szczegółów fasady w większej skali mogą być załączone. Siatki fasady i inne szczegóły mego przyszłego domu otrzymać można w biurze inspektora A. Romanowskiego w budynku magistratu przy placu WW. Świętych.

Bal na Rabkę. Komitet męski, proszony przez komitet pań balu na Rabkę, zechce w celu ostatecznego omówienia programu balu zebrać się u przewodniczącej ks. Kazimierzowej Lubomirskiej (ul. św. Jana l. 15) w sobotę dnia 8 b. m. o godz. 4 po południu.

Na koncercie dla biednych pod opieką Panien Ekonomek, dnia 14 b. m. w sali Starego Teatru, odegra sławny skrzypek Jarosław Kocian utwory następujące: Paganini: Koncert D-dur; Bach: Giaconna; Kocian: Humoreska; Ries: Adagio; Wieniawski: 2-gi Polonez; Paganini: I palpite. Akompaniować będzie p. Fr. Weselsky. Bilety sprzedaje księgarnia S. A. Krzyżanowskiego.

Drugi kabaret „Związku akademickiego“ odbył się w sobotę 1 b. m. w lokalu przy ul. Sławkowskiej l. 11 przy wypełnionych salach. Wystąpili pp. Michalczykówna i Rotter (duet cytrowy), p. Senowski artysta teatru miejskiego (kuplety), p. Walewski (śpiew solowy), p. Walter (monologi), p. Wit (śpiew solowy) i t. d. Wszyscy wykonawcy byli gorąco oklaskiwani i zmuszani do nadprogramowych dodatków. Po kabarecie rozpoczęła się ożywiona zabawa taneczna, prowadzona przez p. Germasza, która trwała do rana.

Trzeci kabaret odbędzie się 8 b. m. względnie 15 b. m.

Z sali sądowej. Wczorajsza rozprawa Józefa i Stanisława Kopaczów, oskarżonych o usiłowane morderstwo, została odroczoną do dnia dzisiejszego z powodu potrzeby dalszego przesłuchania Jana Pudełki, którego Kopacze usiłowali zamordować.

Zagadkowy wypadek. Wczoraj po południu wydobyto z Wisły przy moście podgórskim mężczyznę, którego nazwiska nie zdołano sprawdzić, gdyż był w stanie zupełnie nieprzytomnym. Zawezwano na miejsce wypadku pogotowie ratunkowe zastosowało wszelkie wskazane środki, jednakże bez skutku, poczem nieprzytomnego odwiozło do szpitala św. Łazarza.

Porzucony przez żonę. Do biur ekspozytury dyrekcyi policyi w Podgórzu zgłosił się niejaki Józef Popiołek, blacharz i doniósł, iż przed kilku tygodniami porzuciła go własna żona, zostawiając mu troje małoletnich dzieci. Zabrała mu całą garderobę i wszystkie lepsze sprzęty, a nadto przed ucieczką dotkliwie go pobiła. Po ucieczce zaś napisała do niego list z zawiadomieniem, iż oboje nie zobaczą się wcześniej, aż na dolinie Jozafata. Strapiony mąż domagał się, aby policya za zbiegłą żoną wysłała listy gończe. Z żądaniem tem odesłano go do sądu.

Mianowania. „Wiener Zeitung“ ogłasza: Minister sprawiedliwości zamianował sędziów powiat. Mieczysława Kozaka w Łańcucie i Karola Świątka w Suchej radcami sądu kraj. i naczelnikami sądu pow. z pozostawieniem ich w dotychczasowych miejscach służby.

Ruch przejezdnych.

Kraków, 3 lutego.

HOTEL KRAKOWSKI: Bar. K. Collosens ze St. Martin, Inż. B. Arquint ze Santa Margarita, Dr M. Meiss z Grybowa, J. Sajevic z Krainburga. J. Ruebenbauer z żoną z Kobylca, J. Zdanowski ze Smiłowic (Król. Pol.), Józef Malinowski ze Lwowa, M. Heinrich z Warszawy, A. Fischer z Pragi. Dr W. Głowiński z Sokala. S. Gilewicz z Sanoka. Inż. B. Rydzewski ze Lwowa, Ferdyn. Leych z Ostendy, K. Mueller z Wiednia, J. Szczęsny z Wrocławia, X. W. Bunte z Merseburga (Prow. Saska).

Odpowiedzialny redaktor i wydawca
Michał Konopiński.

NADESŁANE.

(Artykuły w tym dziale nie pochodzą od redakcyi).

Masło z Rybnej
deserowe i kuchenne
najlepsze
w handlu Józefa Litawskiego, Kraków pl. Szczepański 1, (stary Teatr).
26 00

PODZIĘKOWANIE.

Z powodu śmierci mego ś. p. nieodżałowanego męża, w smutku pogrążona poczuwam się do obowiązku wyrazić Świetnej Dyrekcyi państwowej Szkoły przemysłowej, profesorom, kolegom — Wieleb. ks. dziekanowi Franciszkowi Ratowskiemu, jakoteż Świet. Cechowi malarzy — przyjaciołom, znajomym i uczniom — za okazane mi współczucie i udział w pogrzebie, moje najserdeczniejsze podziękowanie.

Józefa Mikulska.

Starszych Panów i Panie
wyuczam tańców w osobnych godzinach pod dyskrecyą.
Witkay,
„Pałac Spiski“.

Przy grach i zabawach, przy składkach i zapisach
pamiętajmy
o Towarzystwie „Szkoły ludowej“.

Towarzystwo Stolarzy w Kalwaryi Zebrzydowskiej
zarejestrowane z ograniczoną poręką.
Wyroby krajowe i własne. Meble z drzewa suszonego w suszarniach parowych. Gwarantuje jakość. — Urządzenia pensyonatów i zakładów kąpielowych. Dział tapicerski prowadzi znany tapicer p. Alf. Wawrzecki.
objęło na własność
Skład wyrobów meblowych i tapicerskich
p. Alfonsa Wawrzeckiego w Krakowie, Wiślna 3,
i poleca go łaskawym względom P. T. Publiczności. 10 13 0

IGNACY SOBOLEWSKI
w Krakowie, przy ul. Grodzkiej L. 3.
Magazyn Towarów Bławatnych
i gotowej Konfekcyi damskiej, oraz Pracownia sukien pod fachowym zarządem.
Towar doborowy. Ceny umiarkowane.
UWAGA: Magazyn w niedziele i święta zamknięty. 355 60 0

Znakomita
Herbata z wieżą

wszędzie w kraju do nabycia
SZARSKI i SYN
w Krakowie.
Rok założenia 1853. 24 34 0

JUBILER
B. ARMATOWICZ
Kraków, Rynek gł. l. 18.
Skład wyrobów **złotych i srebrnych** najgustowniejszych w największym wyborze.
Zamiana, tudzież naprawa biżuteryj sumienna i punktualna.
Chińskie srebro po cenach fabrycznych na składzie.
37 5 0

Towarzystwo Wzajemnej Pomocy
Uczniów Uniwersytetu Jagiellońskiego w Krakowie,
poleca sumiennych i pracowitych swych członków, jako korepetytorów, guwernerów, mundantów i t. d. Pośrednictwo bezpłatne. 35 21 0

Dom w Krakowie
do sprzedania lub zamiany za majątek ziemski.
Bliższa wiadomość w biurze adwokata Dra Doboszyńskiego w Krakowie, ul. św. Anny l. 3. 13 22 0

Ogrodnictwo organ Towarzystwa ogrodniczego w Krakowie, pod redakcyą Józefa Brzezińskiego, wychodzi w miesięcznych zeszytach ilustrowanych, **obecnie XI rok.** Zamieszcza najświeższe i zajmujące prace i rozprawy w dziedzinie **sadownictwa, warzywnictwa, kwieciarstwa,** treści ogólnej, korespondencye i t. p.
W r. 1907 mnóstwo zajmujących i pouczających artykułów było objaśnionych **93 rycinami.**
Dawniejsze roczniki są jeszcze do nabycia o ile zapas starczy.
Całoroczna prenumerata wynosi z przesyłką pocztową w Austryi i Węgrzech tylko **6 K 50 h,** półroczna **3 K 30 h.** Dla zarządów szkół i nauczycieli ludowych **rocznie 4 K 50 h.** Zeszyty okazowe darmo i opłatnie.
Prenumeratę przyjmuje Administracya „Ogrodnictwa“ w Krakowie. 234 6 6

SZPARAGI
i ich racyonalna hodowla
napisał J. Brzeziński. Wydanie 2, z 15 rycin. Cena z opłatną przesyłką pocztową 1 K 60 h. Do nabycia w Administracyi „Ogrodnictwa“ w Krakowie i we wszystkich księgarniach.

METODĄ BERLITZA
udzielają lekcyi osobnych i zbiorowych:
Francuz z wyższ. wykształ.
Anglik z wyższ. wykształ.
Niemiec z wyższ. wykształc.
Włoch z wyższem wykształc.
Kraków, Floryańska 25, I p.
62 6 10

Poszukuje się redaktora
samodzielnego dla miesięcznika handlowo-politycznego. Reflektanci winni władać językiem niemieckim i polskim. — Oferty pod **S. K. 77.** poste restante **Kraków.** 800 3 3

Pracownia sukien damskich
AMALII TOBIASZ
Sławkowska 6, 943 1 6
poleca wykwintną robotę. Punktualność, ceny umiarkowane, modele paryskie. Specyalna nauka kroju ułatwionym systemem. Ceny przystępne.

MOTORY URSUS
jedyne motory do opalania surową ropą o ideal nie prostej konstrukcyi — sprzedaje na raty miesięczne, roczne i t. d.
Biuro techniczne
Universum
Generalne zastępstwo motorów URSUS
Kraków, Basztowa l. 19.
222 9 0

Pracownia Sukien i Konfekcyi damskiej oraz Szkoła kroju i szycia
MARYI TRUSZKOWSKIEJ
Dyplomowanej uczennicy wiedeńskich szkół kroju
Kraków, Mikołajska 10, II. p.
Wykonuje gustownie i dokładnie suknie wizytowe, spacerowe i balowe według najświeższych modeli. 270 6 6

Wydawnictwa „Nowej Reformy“

16 19 0

	Koron
Józef Gluda. **Oporni,** powieść w 2 tom. na tle prześladowania unitów	4·—
B. Bolesławita. **Para Czerwona,** powieść w 2 tom.	2·40
— **Przed burzą,** sceny z r. 1830, 1 tom	1·20
— **Emisaryusz,** wspomnienie z r. 1838	1·20
— **Nad Spreą,** powieść	1·20
— **Nad modrym Dunajem,** powieść	1·20
J. U. Niemcewicz. **Żywoty znacznych w XVIII wieku ludzi**	—·40

Do nabycia w Administracyi „N. Reformy“, oraz we wszystkich księgarniach
Skład główny w księgarni G. Gebethnera i Ski w Krakowie.

„Jahra“ Kali chloricum pasta do zębów, wybiela zęby, desinfekcyonuje i konserwuje jamę ustną. Tuba 80 hal.
„Jahra“ Antyseptyczna woda do ust, znakomita woda do utrzymania zdrowych zębów i do płukania ust. Flakon Kor. 1·20.
Wyrób i główny skład 115 41 42
APTEKA FORTUNATA GRALEWSKIEGO W KRAKOWIE.

Oddzielne numera „N. Reformy“

poranne po 4 hal., popołudniowe po 10 hal. za egzemplarz, nabywać można:

W Krakowie:
W Administracyi „N. Reformy“, ul. Jagiellońska 10.
W Rynku głównym: Trafika gł., w Sukiennicach: Handel Karlińskiego, sklep (w hali) Mańkowskiej.
Na Małym Rynku: Trafika Alfusa, stolik Agencyi J. Hopcasa i Salomonowej.
Przy ul. Siennej: Handel J. Dębkowskiego (obok Gimnazyum św. Jacka).
Przy ul. Floryańskiej: Handel Wakulskiego l. 18, Trafika Markowicza l. 22.
Przy ul. Karmelickiej: Handel J. Ekiera l. 18, Handel Gwaraszkila l. 6, Gurawski l. 46.
Przy ul. Długiej: Handel Bęknera l. 4, Handel Ł. Mackiewicza l. 34, Handel J. Kusza l. 38, Handel Berwalda l. 53.
Plac Matejki: Trafika Aleksandrowicza w Hotelu Centralnym.
Na plantacyach w kiosku u wylotu ul. Szpitalnej.
Przy ul. Grodzkiej: Handel Baumingera l. 10, W. Rosenblum, skład papieru, Handel Rympla l. 60.
Przy ul. Zwierzynieckiej: Stanisław Nikiel, handel korzenny, l. 29.
Przy ul. Szpitalnej: Trafika G. Glücklicha.
Przy ul. Wolskiej (przy moście) Handel J. Goldberga.
Przy ul. Wielopole: Handel H. Stattera l. 18.
Przy ul. Starowiślnej: Trafika obok fabryki tutek W. Bełdowskiego.
Przy ul. Wiślnej: Trafika l. 11.
Przy ul. Dietlowskiej: Kiosk biura Hopcasa i Salomonowej.
Przy ul. Krakowskiej: (w hotelu Müllera) Handel Mannego.
Przy ul. Krowoderskiej: Handel Wildstossera.
Przy ul. Szewskiej: Handel Kretschmera l. 23.
Plac WW. Świętych: Handel Frommera, l. 11.
Przy ul. Dominikańskiej: Trafika K. Schreibera, l. 2.
Przy ul. Lubicz: Handel B. Rosenstocka, l. 1.
Przy ul. Lubicz: Handel Jakóbowicza.

W Podgórzu:
Księgarnia Poturalskiego. Główna trafika.

W Dębnikach:
Handel J. Pobudkiewicza, Rynek 166.

Na Zwierzyńcu:
Handel Dudkiewicza.

Bezpłatnie
otrzyma każdy
Rocznik finansowy na r. 1908
kto nadeśle całoroczną prenumeratę **3 K 60 h** lub półroczną **1 K 80 h** na wychodzący w 10 roczniku dwutygodnik
„MERKURY“
Gazeta Losowa i Handlowa.
Adres: Admin. „Merkurego“ w Krakowie, Rynek gł. 5.
Z powodu niedbalstwa posiadaczy dotychczas niepodjęto wygranych dochodzących do kilku mil. n/w. 60 3 0

Realność
wartości 14.000 złr. z ładnym domem murowanym, duży ogród, sad, budynki gospodarcze, około 9 morgów dobrej gleby, zasiewy, inwentarz, z powodu wyjazdu sprzeda. — Kocowski, Łysiec koło Stanisławowa. 776 3 3

Nauczycielka ludowa przyjmie lekcye za skromnem wynagrodzeniem lub w zamian za mały pokoik. Zgłoszenia pod **„Nauczycielka“** przyjmuje Adm. „N. Reformy“. 67 2 0

Student
z VII kl. poszukuje lekcyi. Wiadomość **C. Z.** poste restante **Kraków.** 66 2 0

Elektromierz
nowy, w dębowej szafce, opatrzony certyfikatem, dla napięcia od 99 do 121 wolt, 15-to amperowy, tanio do sprzedania. — Witkay, Kraków, „Pałac Spiski“. 65 8 3

Student
poszukuje lekcyi ze szkół normalnych za miernem wynagrodzeniem. Zgłoszenia pod **„Student“** poste restante **Raciborowice koło Krakowa.** 37 15 0

Zakład artystyczno-kamieniarski i budowlany

Józefa Kuleszy
naprzeciw cmentarza w Krakowie, posiada wielki wybór gotowych pomników z piaskowca, granitu i marmuru. Podejmuje się wykonania grobowców w miejscu i na prowincyi. 7 27 0

PRACOWNIA SUKIEN
Elżbiety Banachowskiej z Warszawy
przeniesiona na ul. Niecałą 5. 765 3 3

Konsens
cukierniczy na wódki do wydzierżawienia. Wiadomość ul. Berka Joselowicza 17, I p, drzwi 8.
61 8 0

Student
VII kl. gimn. poszukuje jakiejkolwiek lekcyi. Udziela także nauki gry na mandolinie. Zgłoszenia pod **X. Y.** poste restante **Kraków.** 52 18 0

EKSTRAKT ORZECHOWY
do farbowania siwych włosów
wynalazku **Juliana Józefowicza,** perfumera.
Jest to najlepsza roślinna farba, którą można w przeciągu 10 minut ufarbować posiwiałe włosy na kolor **czarny, brunatny, szary i blond.**
W Krakowie, u Reima i Spółka, Rynek gł. Linia A-B., J. Hanaka i Spół., drogerya, Szewska, Fr. Zopotha, drogerya, Sienna i R. Wiskidy, pl. Maryacki.
Cena flakonu **3 korony,** flakoniki próbne **kor. 1·20.** 142 9 20
Przesyłka i główny skład: w Warszawie, ul. Nowa Senatorska L. 2

SPECYALNY SKŁAD HERBATY
słynnej z dobroci
CHIŃSKIEJ
pod własną marką „Dzwon“
ROSYJSKIEJ
oryginalnej Sergiusza Perłowa z Moskwy
CEYLON
z „Królem angielskim“.
poleca w wybornych gatunkach po najniższych cenach
AG. LISOWSKI dawniej **„FORTUNA“**
w Krakowie, Sukiennice 23. 192 15 15
Wielki skład samowarów.

Zakład pogrzebowy odznaczony najwyższemi nagrodami
JANA WOLNEGO
przy ul. św. Tomasza l. 4, tuż przy placu Szczepańskim. Filia: ulica Kopernika l. 6. — Telefon Nr 331.
Zakład podejmuje się urządzeń pogrzebowych, oraz sprowadzania zwłok ze wszystkich krajów europejskich. 8 86 0

Z drukarni Literackiej w Krakowie, ul. Jagiellońska 10.
Rządca drukarni L. K. Górski.